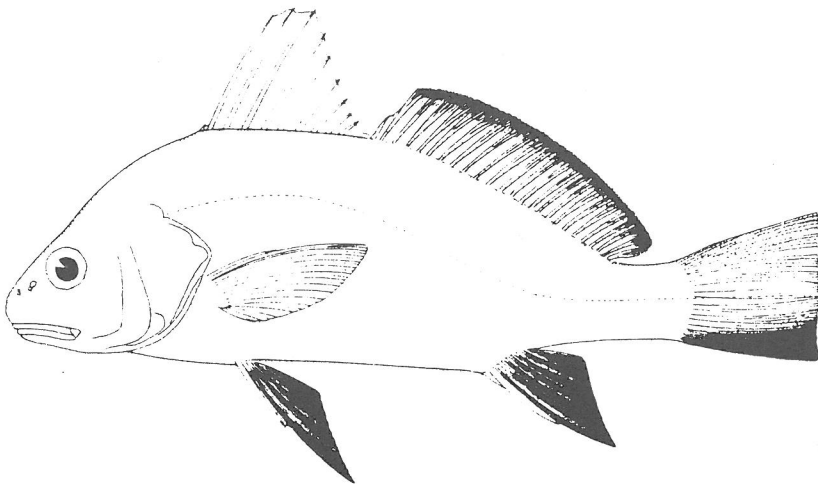

De zeeraaf *Sciaena umbra* (Linné, 1758) in de Belgische kustwateren gevestigd. (Pisces, Sciaenidae)

Eddy Eneman

Tijdens de nacht van 16 en 17 augustus werd door de garnaaltreiler 0.100 Emillie een onbekend visje van ongeveer 12 cm gevangen. Het was de eerste keer in hun lange loopbaan dat ze deze soort zagen. Vermits het levend was brachten ze het naar het Stedelijk Noordzee-aquarium van Oostende. Na enige moeite kon ik het determineren als zijnde de zeeraaf *Sciaena umbra* (Linné, 1758) (Synoniemen zijn : *Corvina nigra* en *Johnius umbra*).

De zeeraaf behoort tot de ombervissen of Sciaenidae. Over de gehele wereld zijn er ongeveer 180 soorten ombervissen gekend. Ze leven voornamelijk in tropisch tot warm gematigde gebieden. Ze worden druk bevestigd en bejaagd. In de Europese wateren komen 5 soorten voor. Mannelijke ombervissen kunnen met hun zwemblaas geluiden produceren. Daarmee lokken ze tijdens de voortplantingsperiode vrouwtjes. De gehoorbeentjes van deze groep zijn opvallend groot. Ze worden als gelukbrengers gedragen. Tevens kan van de zwemblaas lijm gemaakt worden.

Figuur : *Sciaena umbra* (Linné, 1758) - Naar Chao, 1986.

De zeeraaf heeft een hoge lichaamsbouw. De basis van de inplanting van de eerste rugvin is recht. Deze eerste rugvin bestaat uit 10 tot 11 stevige stralen en de tweede heeft 1 stevige en 23 tot 26 zachte stralen. Tussen beide rugvinnen is er geen opening. De anaalvin bevat 2 stevige en 7 zachte stralen. Onder de kin zitten 5 poriën en geen kindraad. De kleur is goudbruin, maar als ze ouder worden verdonkeren deze kleuren. De tweede rugvin, de buikvinnen, de anaalvinnen en staartvin hebben gedeeltelijk een zwarte schijn. Het bij ons afgeleverde exemplaar had een zwarte vlek aan de basis van de borstvinnen. Deze vis wordt over het algemeen niet groter dan 35 cm, maar kan uitzonderlijk toch 70 cm lang worden. De zeeraaf komt voor in de Middellandse Zee, de Zwarte Zee, de Zee van Azov en het oostelijk deel van de Atlantische Oceaan van Senegal tot de Golf van Biskaje en uitzonderlijk tot het Engels Kanaal. (Chao, 1986), Wheeler (1978) vermeldt de soort niet.

Tijdens de zomer leeft de zeeraaf in kleine scholen in kustwateren van 5 tot 20 m. diepte. In de winterperiode kunnen ze in diep water, tot 180 m, voorkomen. Gewoonlijk vindt men ze op een rots- of zandbodem, maar ze verschuilen zich ook in zeegrasvelden. De zeeraaf voedt zich met kleine vissen, kreeftachtigen, schelpdieren en algen.

In de Middellandse Zee ligt de voortplantingsperiode tussen maart en augustus.

Tot mijn grote spijt hebben ik het visje, dat een beetje aan de flanken beschadigd was, niet in leven kunnen houden, niettegenstaande er geneesmiddelen aan het water werden toegevoegd. Voor diegenen die deze vissen in het aquarium willen bewonderen, die moeten zich verplaatsen naar het Oceanografisch Museum van Monaco. Daar staat naast hun aquarium te lezen dat deze vis nu overbejaagd wordt door duikers met harpoenen. Bijgevolg is de zeeraaf nu zeldzaam geworden. Dat heeft te maken met een typische gewoonte : overdag houdt hij zich doodstil in ondiep water in de beschutting van rotsen. Deze onbeweeglijke houding maakt de zeeraaf zeer kwetsbaar voor zijn belagers.

Deze vangst van alweer een zuidelijke soort vóór onze kust is in elk geval belangrijk.

Summary

The brown meagre, *Sciaenea umbra* (Linné, 1758), was reported for the first time in the southern North Sea. In the night of 16 to 17 August 1998, a specimen of this southern fish was caught by Belgian shrimp fishermen off the Belgian coast.

Literatuur

- Chao, L., N., 1986. Sciaenidae. In : Whitehead P.J.P. et all (eds.). Fishes of the North-eastern Atlantic and the Mediterranean = Poissons de l'Atlantique du Nord - Est de la Méditerranée. Paris : Unesco, Vol II; 865-874.
- Wheeler, A., 1978. Key tot the Fishes of Northern Europe. London : Warne, 380 p.

**St-Jansstraat 58
8400 Oostende**